

413722
Helse- og omsorgsdepartementet
Kommunetjenesteavd.v/ Tandberg Kari
SekkenesPB 8011 Dep.
0030 OSLO

Vår referanse
10/00021-73

Dato
9. desember 2010

Høring - forslag til ny folkehelselov.

Den norske tannlegeforening takker for invitasjonen til å avgi høringssvar.

Lovforslaget vil innebære en helt ny bredde i folkehelsearbeidet ettersom det involverer en bred gruppe av forvaltningsansvarlige instanser. Ansvar er lagt til kommuner og fylkeskommuner, og allerede her vil foreningen påpeke at fylkeskommunens ansvar for tannbehandling for den voksne befolkning – og dermed kontakt med den voksne befolkning - er avgrenset og regulert gjennom lov om tannhelsetjeneste

Tannhelsetjenestens historiske rolle i folkehelsearbeidet ligger primært innenfor Den offentlige tannhelsetjenesten som administreres av fylkeskommunene. Etter tannhelsetjenesteloven er fylkeskommunens primæransvar pasientgruppene a-d. De som behandles i den offentlige tannhelsetjenesten er barn og ungdom til fylte 20 år, psykisk utviklingshemmede, eldre og pleietrengende i institusjon og hjemmesykepleie, rusavhengige, fengselsinnsatte og noen voksne betalende pasienter.

Den øvrige befolkningen får sin tannbehandling i private tannklinikker som ikke har offentlig forankring, i delvis likhet med spesialisthelsetjenesten. Godt to tredjedeler av den norske befolkning mottar derfor sin behandling og sin veiledning fra selvstendig næringsdrivende tannleger som ikke er underlagt noen offentlig instans.

TANNHELSEN I FOLKEHELSEPERSPEKTIV

Det er tannlegeforeningens erfaring at også tannhelsen har endret og forskjøvet seg i forhold til tidligere sosiale skillelinjer. Forebyggende tannhelsearbeid har gitt gode resultater, men nye utfordringer krever nye tiltak. Det behandlingspanoramaet som rapporteres viser en befolkning med varierende tannhelse. De fleste barn og ungdom har god tannhelse, mens en mindre gruppe har høy kariesfrekvens. Tannleger registrerer stigende frekvens av etseskadde tenner, bløtvevsskader etter piercing og snus, tannfestesykdommer i forskjellige aldersgrupper og voksne individer med kontinuerlige kariesangrep. Spiseforstyrrelser og overvekt gir seg også utslag i endret tannstatus. Eldre i institusjon og hjemmesykepleie kan oppvise en overraskende høy kariesfrekvens.

Tannlegeforeningens bidrag til folkehelsen er deltakelse i prosjektet Tobakksfritt, og norske tannleger oppfordres til å anbefale røykeslutt for sine pasienter. Samtidig fortsetter arbeidet med forebygging av tannsykdommer som har pågått i forskjellige former i over 70 år. En naturlig del av undersøkelse av barn er registrering av mulig vold og overgrep. Pasientinformasjon om forebygging gis ut av fylkestannleger og organisasjoner som Norsk Tannvern.

Det er et tankekors at de som har størst gevinst av forbedret folkehelse er de store helseforetakene og trygden, mens ressursbruken ligger i kommuner og fylkeskommuner. For tannhelsetjenestens del vil foreningen anbefale at det overføres ressurser fra helseforetakene til målrettet forebyggende tannhelsearbeid.

Et annet tankekors er at trygdelovgivningen på tannhelseområdet ikke gir stønad til forebyggende arbeid. Ettersom drøyt 65 % av norske pasienter mottar tannbehandling i privat praksis gir dette lite incitament til forebyggende behandling.

MOMENTER I LOVFORSLAGET

I lovforslagets Kap 4 § 21 heter det *"... skal fylkeskommunen ha den nødvendige oversikt over helsetilstanden i fylket og de positive og negative faktorer som vil virke inn på denne..."*

Lov om tannhelsetjenester omhandler de prioriterte gruppene a-d. Fylkeskommunenes tannhelsetjeneste disponerer om lag en tredjedel av norske tannleger til å behandle disse gruppene. Et målrettet folkehelsearbeid på tannhelsefeltet vil måtte involvere resten av befolkningen.

Fylkeskommunene vil ha behov for støtte og samarbeid med flere virksomheter for å nå denne målgruppen, både praktisk og økonomisk. Naturlige samarbeidspartnere vil være kommunene med dine skoler og helsestasjoner, men også et nærmere samarbeid med store helseforetak kan begrunnes med intensjonen i lovgrunnlaget. Foreningen ber om at samarbeid mellom fylkeskommuner og kommuner tydeliggjøres i loven.

Forholdet mellom folkehelseloven og tannhelsetjenesteloven diskuteres under forslaget pkt 10.2.2, og foreningen registrerer at det ikke ønskes vanntette skott mellom lovene, og at tilfellenes art vil bestemme hvilket lovverk som legges til grunn. Ettersom tannhelseloven er under revisjon er det usikkert i hvilken grad lovene vil overlappe hverandre.

KONKLUSJON

Den norske tannlegeforening hilser lov om folkehelse velkommen som et bredt anlagt løft for styrking og utjevning av folkehelsen.

Foreningen ser at fylkeskommunene er avhengig av samarbeidspartnere, primært kommunene, for å kunne oppfylle sine forpliktelser både i forhold til folkehelseloven og tannhelsetjenesteloven.

Foreningen mener at nærmere samarbeid med store helseforetak og støtte derfra til folkehelsearbeid på tannhelsefeltet er i tråd med loven intensjon og med prinsippet om at midlene anvendes der de genereres.

Med vennlig hilsen
Den norske tannlegeforening

Gunnar Lyngstad
president

